

DZIENNIK URZĘDOWY NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO

Warszawa, dnia 30 marca 2007 r.

Nr 2

TREŚĆ:

Poz.:

UCHWAŁA

- 3** – nr 1/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, w tym zakresu i warunków stosowania metod statystycznych oraz zakresu informacji załączanych do wniosków o wydanie zgody na ich stosowanie, zasad i warunków uwzględniania umów przelewu wierzytelności, umów o subpartycypację, umów o kredytowy instrument pochodny oraz innych umów niż umowy przelewu wierzytelności i umowy o subpartycypację, na potrzeby wyznaczania wymogów kapitałowych, warunków, zakresu i sposobu korzystania z ocen, nadawanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej oraz agencje kredytów eksportowych, sposobu i szczegółowych zasad obliczania współczynnika wypłacalności banku, zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach w obliczaniu wymogów kapitałowych i współczynnika wypłacalności oraz określenia dodatkowych pozycji bilansu banku ujmowanych łącznie z funduszami własnymi w rachunku adekwatności kapitałowej oraz zakresu, sposobu i warunków ich wyznaczania 7

3

UCHWAŁA NR 1/2007

Komisji Nadzoru Bankowego

z dnia 13 marca 2007 r.

w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, w tym zakresu i warunków stosowania metod statystycznych oraz zakresu informacji załączanych do wniosków o wydanie zgody na ich stosowanie,

zasad i warunków uwzględniania umów przelewu wierzytelności, umów o subpartycypację, umów o kredytowy instrument pochodny oraz innych umów niż umowy przelewu wierzytelności i umowy o subpartycypację, na potrzeby wyznaczania wymogów kapitałowych,

warunków, zakresu i sposobu korzystania z ocen, nadawanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej oraz agencje kredytów eksportowych,

sposobu i szczegółowych zasad obliczania współczynnika wypłacalności banku,

zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach w obliczaniu wymogów kapitałowych i współczynnika wypłacalności oraz określenia dodatkowych pozycji bilansu banku ujmowanych łącznie z funduszami własnymi w rachunku adekwatności kapitałowej oraz zakresu, sposobu i warunków ich wyznaczania

Na podstawie art. 128 ust. 6 pkt 1, 3, 4, 5 i 7 oraz art. 141j ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.¹):

§ 1.1. O ile przepisy niniejszej uchwały nie stanowią inaczej, aktywa i pasywa bilansowe oraz pozycje pozabilansowe wycenia się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.²), zwanej

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535, Nr 65, poz. 594, Nr 228, poz. 2260 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 85, poz. 727, Nr 167, poz. 1398 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 157, poz. 1119, Nr 190, poz. 1401 i Nr 245 poz. 1775 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 272.

² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 60, poz. 535, Nr 124, poz. 1152, Nr 139, poz. 1324, Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 145, poz. 1535, Nr 146, poz. 1546, Nr 213, poz. 2155, z 2005 r. Nr 184, poz. 1539, Nr 267, poz. 2252 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 i Nr 208, poz. 1540.

dalej ustawą o rachunkowości, w szczególności dla celów uchwały wycena powinna uwzględniać pomniejszenie aktywów o utworzone rezerwy celowe, uzyskane dyskonta i premie oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

2. Bank stosujący Międzynarodowe Standardy Rachunkowości, Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej oraz związane z nimi interpretacje zgodnie z art. 2 ust. 3 ustawy o rachunkowości, wycenia aktywa i pasywa bilansowe oraz pozycje pozabilansowe zgodnie z tymi przepisami.

§ 2.1. Bank dokonuje podziału operacji na portfel handlowy i portfel bankowy.

2. Do portfela handlowego zalicza się operacje zgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr 3 do uchwały.

3. Portfel bankowy obejmuje operacje niezaliczone do portfela handlowego, w szczególności udzielanie kredytów, pożyczek, składanie lokat i przyjmowanie depozytów, wykonywane w ramach działalności banku lub też w celu zarządzania płynnością.

§ 3.1. Skalę działalności handlowej banku oblicza się na dany dzień jako stosunek sumy nominalnych kwot operacji zawartych w tym dniu, zaliczonych do portfela handlowego do sumy bilansowej powiększonej o sumę nominalnych kwot operacji pozabilansowych nierozliczonych do końca tego dnia (tj. operacji, których umowy termin rozliczenia nie minął oraz nierozliczonych operacji, których termin rozliczenia minął).

2. Skalę działalności handlowej banku uznaje się za znaczącą począwszy od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu, w którym spełniony jest przynajmniej jeden z poniższych warunków:

- 1) średnia arytmetyczna dziennych sum nominalnych kwot operacji zawartych w każdym spośród 250 dni roboczych bezpośrednio poprzedzających dzień obliczenia, zaliczonych do portfela handlowego, przekroczyła równowartość 15 000 000 euro obliczoną w złotych według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, zwany dalej „NBP”, obowiązującego w danym dniu;
- 2) spośród 250 dni roboczych bezpośrednio poprzedzających dzień obliczenia istnieją cztery takie dni, w których suma nominalnych kwot operacji zaliczonych do portfela handlowego zawartych w każdym z tych dni z osobna przekroczyła równowartość 20 000 000 euro obliczoną w złotych według kursu średniego ogłaszanego przez NBP obowiązującego w danym dniu;
- 3) średnia arytmetyczna skali działalności handlowej obliczona za 250 dni roboczych bezpośrednio poprzedzających dzień obliczenia przekroczyła 0,05;
- 4) spośród 250 dni roboczych bezpośrednio poprzedzających dzień obliczenia istnieją cztery takie dni, w których skala działalności handlowej przekroczyła 0,06.

3. Bank może zaprzestać uznawania działalności handlowej za znaczącą począwszy od dnia, w którym bank stwierdzi, że w ciągu poprzedzających 250 dni roboczych nie był spełniony żaden z warunków wymienionych w ust. 2.

4. Bank zobowiązany jest, z częstotliwością niezbędną do sprawdzenia warunków wymienionych w ust. 2, do obliczania skali działalności handlowej, dokumentowania tych obliczeń oraz prowadzenia ewidencji operacji zaliczonych do portfela handlowego w wykazie operacji przeprowadzonych w dniu, dla którego dokonano obliczenia, według wzoru określonego w załączniku nr 3 do uchwały.

§ 4.1. Bank, którego skala działalności handlowej jest znacząca, oblicza w każdym dniu roboczym łączny dzienny wynik rynkowy (zysk lub stratę) obejmujący:

- 1) dzienny wynik rynkowy na operacjach zaliczonych do portfela handlowego, rozumiany jako zmiana wyceny tych operacji według wartości godziwej w danym dniu, w tym – operacji zawartych w tym dniu i rozliczonych w tym samym dniu;
- 2) dzienny wynik rynkowy z tytułu zmian kursów walutowych i cen towarów na operacjach zaliczonych do portfela bankowego, rozumiany jako zmiana wyceny tych operacji w danym dniu wynikająca ze zmiany kursów walutowych i cen towarów, w tym – operacji zawartych w tym dniu i rozliczonych w tym samym dniu.

2. W dziennym wyniku rynkowym:

- 1) uwzględnia się koszty finansowania operacji, rozumiane jako obliczone lub oszacowane koszty pozyskania pasywów banku;
- 2) można uwzględnić rzeczywiste lub potencjalne przychody z inwestycji środków pozyskanych z operacji.

3. W celu ustalenia dziennego wyniku rynkowego oraz straty, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 1 lit. b, bank może wykorzystywać system wewnątrzbankowych cen transferowych określony i zaakceptowany przez zarząd banku.

4. W przypadku braku wiarygodnych informacji o cenach stanowiących podstawę wyceny operacji według wartości godziwej, bank dokonuje ich oszacowania za pomocą technik estymacyjnych.

§ 5.1. Dodatkowe pozycje bilansu banku, o których mowa w art. 128 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.¹⁾), zwanej dalej „ustawą – Prawo bankowe”, zwane dalej „kapitałem krótkoterminowym”, określa się jako:

1) sumę:

- a) zysku rynkowego, o którym mowa w § 4 ust. 1 – obliczonego narastająco do dnia sprawozdawczego, pomniejszonego o znane obciążenia, w tym dywidendy, w zakresie w jakim nie został zaliczony do funduszy własnych lub podzielony w inny sposób,
- b) straty (ze znakiem ujemnym) na wszystkich operacjach zaliczonych do portfela bankowego, obliczonej narastająco do dnia sprawozdawczego, z wyłączeniem strat z tytułu zmian kursów walutowych i cen towarów, w zakresie w jakim nie została ujęta w funduszach własnych lub pokryta w inny sposób,

c) zobowiązań z tytułu otrzymanych pożyczek podporządkowanych spełniających warunki wymienione w ust. 2,

d) wartości kapitału podmiotów zależnych – dla celów określonych w § 11, w przypadku gdy wartość kapitału podmiotu zależnego jest ujemna i nie pomniejsza funduszy własnych banku,

w przypadku gdy suma ta jest dodatnia, w kwocie nie przewyższającej sumy wymogów kapitałowych, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz w pkt 4 do wysokości sumy wymogów kapitałowych określonych w § 8 pkt 1 lit. a załącznika nr 12 do uchwały, albo

2) zero – w przypadku gdy suma, o której mowa w pkt 1, jest niedodatnia.

2. Zobowiązanie z tytułu otrzymanej pożyczki podporządkowanej, uwzględnione w kapitale krótkoterminowym, musi spełniać następujące warunki:

1) pożyczka nie została zaliczona do funduszy własnych banku;

2) pierwotny termin spłaty pożyczki wynosi co najmniej 2 lata;

3) środki z tytułu pożyczki zostały w pełni wpłacone;

4) umowa pożyczki uniemożliwia spłatę pożyczki przed umownym terminem bez zgody Komisji Nadzoru Bankowego, w innych okolicznościach niż likwidacja lub upadłość banku;

5) umowa pożyczki uniemożliwia spłatę kapitału i odsetek w sytuacji gdyby miało to spowodować naruszenie wypełnienia normy, o której mowa w art. 128 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy – Prawo bankowe, zwanej dalej „normą adekwatności kapitałowej”;

6) zaliczona do kapitału krótkoterminowego kwota otrzymanych pożyczek podporządkowanych nie przekracza 150% kwoty, o jaką fundusze podstawowe przewyższają wyższą z kwot określonych jako:

a) połowa wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego,

b) różnica wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego i funduszy uzupełniających.

3. Bank uwzględniający zobowiązanie z tytułu otrzymanej pożyczki podporządkowanej w kapitale krótkoterminowym zobowiązany jest zawiadomić Komisję Nadzoru Bankowego o przewidywanym obniżeniu sumy funduszy własnych i kapitału krótkoterminowego do poziomu niższego niż 120% całkowitego wymogu kapitałowego.

4. Kapitał krótkoterminowy może być wykorzystywany przy ustalaniu przestrzegania normy adekwatności kapitałowej, wyłącznie przez banki, których skala działalności handlowej jest znacząca.

§ 6.1. Wymogi kapitałowe obejmują:

1) łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego – obliczony zgodnie z załącznikiem nr 4 do uchwały;

2) łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rynkowego, w tym:

a) łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego – obliczony zgodnie z załącznikiem nr 6 do uchwały,

b) łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka cen towarów – obliczony zgodnie z załącznikiem nr 7 do uchwały,

c) łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka cen kapitałowych papierów wartościowych – obliczony zgodnie z załącznikiem nr 8 do uchwały,

d) łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego cen instrumentów dłużnych – obliczony zgodnie z załącznikiem nr 9 do uchwały,

e) łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych – obliczony zgodnie z załącznikiem nr 10 do uchwały;

3) łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rozliczenia, dostawy oraz ryzyka kredytowego kontrahenta – obliczony zgodnie z załącznikiem nr 11 do uchwały;

4) łączny wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań – obliczony zgodnie z załącznikiem nr 12 do uchwały;

5) łączny wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia progu koncentracji kapitałowej – obliczony zgodnie z załącznikiem nr 13 do uchwały;

6) łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego – obliczony zgodnie z załącznikiem nr 14 do uchwały.

2. Obliczając wymóg kapitałowy, o którym mowa w § 6 ust. 1 pkt 1:

1) bank uwzględnia oceny wiarygodności kredytowej, w zależności od przyjętej metody, odpowiednio:

a) w przypadku metody standardowej – zgodnie z załącznikiem nr 15 do uchwały,

b) w przypadku metody wewnętrznych ratingów – zgodnie z załącznikiem nr 5 do uchwały;

2) bank może uwzględniać:

a) kompensowanie transakcji pozabilansowych – zgodnie z załącznikiem nr 16 do uchwały,

b) techniki redukcji ryzyka kredytowego – zgodnie z załącznikiem nr 17 do uchwały,

c) umowy związane z sekurytyzacją aktywów – zgodnie z załącznikiem nr 18 do uchwały.

3. Suma wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, o której mowa w art. 128 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo bankowe, zwana dalej „całkowitym wymogiem kapitałowym”, obejmuje:

1) wymogi kapitałowe, o których mowa w ust. 1 – w przypadku banków, których skala działalności handlowej jest znacząca;

2) wymogi kapitałowe, o których mowa w ust. 1 pkt 1, pkt 2 lit. a i b oraz pkt 4-6 – w przypadku banków, których skala działalności handlowej nie jest znacząca.

§ 7. Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka rynkowego, oblicza się na podstawie pozycji pierwotnych w instrumen-

tach bazowych, określających rodzaje i wielkość ryzyka obciążającego poszczególne operacje zawarte i nierozliczone do końca dnia sprawozdawczego, wyznaczonych zgodnie z ogólnymi zasadami określonymi w § 1 – 16 załącznika nr 2 do uchwały oraz z uwzględnieniem zasad szczegółowych określonych w załącznikach nr 6-10 do uchwały.

§ 8.1. Po uzyskaniu zgody, o której mowa w art. 128 ust. 3 i 128 d ust. 1 i 8 ustawy – Prawo bankowe, do obliczenia wymogów kapitałowych, o których mowa:

- 1) w § 6 ust. 1 pkt 1 – bank może stosować metodę wewnętrznych ratingów, o której mowa w załączniku nr 5 do uchwały;
- 2) w § 6 ust. 1 pkt 2 – bank może stosować metodę wartości zagrożonej, o której mowa w załączniku nr 19 do uchwały;
- 3) w § 6 ust. 1 pkt 2 lit. a – bank może stosować metodę mieszaną, o której mowa w § 17 załącznika nr 6 do uchwały;
- 4) w § 6 ust. 1 pkt 6 – bank może stosować zaawansowaną metodę pomiaru, o której mowa w § 34-68 załącznika nr 14 do uchwały;
- 5) w § 6 ust. 1 pkt 6 – bank może stosować alternatywne wskaźniki dla metody standardowej w zakresie ryzyka operacyjnego, o których mowa w § 27 – 31 załącznika nr 14 do uchwały.

2. Do wniosku o wydanie zgody na stosowanie metody, o której mowa w ust. 1 pkt 1, bank załącza:

- 1) informacje dotyczące:
 - a) charakterystyki banku oraz, w przypadku banku działającego w holdingu, charakterystyki holdingu, w którym bank działa,
 - b) wybranej metody wewnętrznych ratingów i zakresu jej stosowania oraz, w przypadku, o którym mowa w § 12 załącznika nr 5 do uchwały, zakresu stosowania do części ekspozycji metody standardowej wraz z uzasadnieniem,
 - c) planu stopniowego wdrożenia metody wewnętrznych ratingów w przypadku, o którym mowa w § 1 ust. 2 załącznika nr 5 do uchwały,
 - d) spełniania przez bank warunków, o których mowa w § 2 ust. 3 pkt 2 i 3 załącznika nr 5 do uchwały,
 - e) w przypadku banku zamierzającego stosować własne oszacowania strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) i współczynników konwersji spełniania przez bank warunku, o którym mowa w § 2 ust. 3 pkt 4 załącznika nr 5 do uchwały,
 - f) struktury systemów wykorzystywanych do gromadzenia i przetwarzania danych na potrzeby metody wewnętrznych ratingów oraz pomiaru i raportowania ryzyka w banku, a także rozwiązań przyjętych przez bank w zakresie zarządzania bazami danych,
 - g) założeń oraz struktury systemów ratingowych, o których mowa w § 124 załącznika nr 5 do uchwały, uwzględniających w szczególności zgodność z wymogami określonymi w załączniku nr 5 do uchwały, w tym zestawienie stosowanych systemów ratingowych,

h) systemu oraz procedur monitorowania i kontroli ryzyka kredytowego, o których mowa w § 256-261 załącznika nr 5 do uchwały oraz dodatkowo w § 248 załącznika nr 5 do uchwały, w przypadku banku zamierzającego obliczać ważone ryzykiem kwoty ekspozycji kapitałowych według metody modeli wewnętrznych,

i) charakterystyki oraz wyników procesu zatwierdzania oszacowań wewnętrznych w banku, o którym mowa w § 242 – 246 załącznika nr 5 do uchwały oraz dodatkowo systemu zatwierdzania i dokumentowania modeli wewnętrznych, w przypadku banku zamierzającego obliczać ważone ryzykiem kwoty ekspozycji kapitałowych według metody modeli wewnętrznych, o którym mowa w § 249-255 załącznika nr 5 do uchwały,

j) wpływu metody wewnętrznych ratingów na wymogi kapitałowe w podziale na jednostki biznesowe i klasy ekspozycji,

k) samooceny banku w zakresie spełniania kryteriów stosowania metody wewnętrznych ratingów, o których mowa w załączniku nr 5 do uchwały;

2) zestawienie dokumentów wewnętrznych banku dotyczących informacji, o których mowa w pkt 1 lit. d-i oraz kopie tych dokumentów na nośniku elektronicznym.

3. Bank może uzyskać zgodę na stosowanie metod, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, pod warunkiem, że dla wybranej metody, na dzień złożenia wniosku o wydanie zgody na stosowanie metody wartości zagrożonej, ustalona na podstawie weryfikacji historycznej, o której mowa w § 14 załącznika nr 19 do uchwały, liczba dni – spośród 250 dni roboczych bezpośrednio poprzedzających dzień obliczenia, w których dzienna strata rynkowa na pozycjach pierwotnych objętych metodą wartości zagrożonej przekroczyła wartość zagrożoną wyznaczoną na dany dzień roboczy – nie przewyższa 10.

4. Do wniosku o wydanie zgody na stosowanie metod, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, bank załącza:

- 1) informacje dotyczące:
 - a) charakterystyki banku oraz, w przypadku banku działającego w holdingu, charakterystyki holdingu, w którym bank działa, a także metody i zakresu jej stosowania do obliczania wymogów kapitałowych,
 - b) procedur zarządzania ryzykiem, zgodnie z § 3 załącznika nr 19 do uchwały,
 - c) metody wartości zagrożonej, uwzględniające przepisy § 5 – 13 załącznika nr 19 do uchwały oraz sposobu spełnienia przez wykorzystywany w tej metodzie model wartości zagrożonej wymagań, o których mowa w § 7 załącznika nr 19 do uchwały,
 - d) szczegółowych kryteriów wyodrębniania pozycji pierwotnych objętych modelem wartości zagrożonej, o których mowa w § 17 pkt 1 załącznika nr 6 do uchwały, wraz z uzasadnieniem,
 - e) procedur kontroli wewnętrznej przestrzegania normy adekwatności kapitałowej,

- f) specyfikacji i weryfikacji założeń modelu wartości zagrożonej,
 - g) źródeł i metod aktualizacji danych wykorzystywanych w modelu wartości zagrożonej,
 - h) sposobu szacowania parametrów modelu wartości zagrożonej, w tym schematu ważenia danych,
 - i) założeń i przyjętych zasad weryfikacji modelu wartości zagrożonej, o których mowa w § 14 – 18 załącznika nr 19 do uchwały, w tym szczegółowych zasad wyznaczania rzeczywistych dziennych strat i strat rewaluacyjnych,
 - j) specyfiki sytuacji banku w zakresie podejmowanego ryzyka, uwzględniające w szczególności wymogi określone w § 7 załącznika nr 19 do uchwały,
 - k) zastosowania modelu wartości zagrożonej do obliczania wymogów kapitałowych za okres roku poprzedzającego datę przedłożenia wniosku, wraz z analizą wypełnienia normy adekwatności kapitałowej,
 - l) samooceny banku w zakresie spełniania warunków stosowania metody wartości zagrożonej, o których mowa w części I załącznika nr 19 do uchwały;
- 2) zestawienie dokumentów wewnętrznych banku dotyczących informacji, o których mowa w pkt 1 lit. b – i oraz kopie tych dokumentów na nośniku elektronicznym.

5. Do wniosku o wydanie zgody na stosowanie metody, o której mowa w ust. 1 pkt 4, bank załącza:

- 1) informacje dotyczące:
- a) charakterystyki banku oraz, w przypadku banku działającego w holdingu, charakterystyki holdingu, w którym bank działa,
 - b) zakresu stosowania metody do obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego oraz planu stopniowego wdrożenia zaawansowanej metody pomiaru, jeżeli bank zamierza skorzystać z przepisów § 68 załącznika nr 14 do uchwały,
 - c) struktury i założeń wewnętrznego systemu pomiaru z uwzględnieniem norm jakościowych określonych w § 36-41 załącznika nr 14 do uchwały oraz norm ilościowych określonych w § 42-60 załącznika nr 14 do uchwały, a także norm dotyczących ryzyka operacyjnego określonych w uchwale Komisji Nadzoru Bankowego nr 4/2007 z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego (Dz. Urz. NBP Nr 3 poz. 6),
 - d) źródeł, zarządzania i metod aktualizacji wykorzystywanych danych, w szczególności struktury systemów wykorzystywanych do gromadzenia i przetwarzania danych na potrzeby zaawansowanej metody pomiaru oraz oceny i raportowania ryzyka

- w banku, a także rozwiązań przyjętych przez bank w zakresie zarządzania bazami danych,
 - e) wewnętrznego procesu zatwierdzania systemu pomiaru ryzyka operacyjnego,
 - f) wykorzystywania ubezpieczenia i innych mechanizmów transferu ryzyka operacyjnego, zgodnie z § 61 – 65 załącznika nr 14 do uchwały,
 - g) zasad alokacji wymogu kapitałowego pomiędzy poszczególne podmioty holdingu oraz sposobu uwzględniania efektów dywersyfikacji, w przypadku banków działających w ramach holdingu i zamierzających stosować zaawansowaną metodę pomiaru zgodnie z § 66 i 67 załącznika nr 14 do uchwały,
 - h) samooceny banku w zakresie spełniania norm ilościowych i jakościowych, o których mowa w lit. c;
- 2) zestawienie dokumentów wewnętrznych banku dotyczących informacji, o których mowa w pkt 1 lit. c – g oraz kopie tych dokumentów na nośniku elektronicznym.

7. Jeżeli bank stosujący metodę określoną w ust. 1 pkt 1, przestaje spełniać warunki stosowania tej metody określone w załączniku nr 5 do uchwały, jest zobowiązany przedstawić Komisji Nadzoru Bankowego harmonogram przywrócenia stanu zgodnego z tymi warunkami albo wykazać, że skutki braku zgodności są nieistotne.

8. Jeżeli ustalona na podstawie weryfikacji historycznej, o której mowa w § 14 załącznika nr 19 do uchwały, liczba dni – spośród 250 kolejnych dni roboczych bezpośrednio poprzedzających dzień obliczenia, w których dzienna strata rynkowa na pozycjach pierwotnych objętych metodą wartości zagrożonej przekroczyła wartość zagrożoną wyznaczoną na dany dzień roboczy – przewyższa 10, lub nastąpiła zmiana stanu faktycznego w stosunku do danych wymienionych w ust. 4 pkt 1, bank jest zobowiązany do podjęcia środków niezbędnych do poprawy funkcjonowania modelu wartości zagrożonej.

§ 9.1. W razie przekroczenia normy adekwatności kapitałowej, bank niezwłocznie przesyła do Komisji Nadzoru Bankowego zawiadomienie sporządzone według wzoru określonego w załączniku nr 20 do uchwały.

2. Bank realizujący program naprawczy lub przejmujący inny bank krajowy zagrożony upadłością lub likwidacją ze względu na złą sytuację ekonomiczną, wykonuje obowiązek, o którym mowa w ust. 1, poprzez przekazywanie do NBP danych określonych w uchwale nr 23/2003 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 25 lipca 2003 r. w sprawie trybu i szczegółowych zasad przekazywania przez banki do Narodowego Banku Polskiego danych niezbędnych do ustalania polityki pieniężnej i okresowych ocen sytuacji pieniężnej państwa oraz oceny sytuacji finansowej banków i ryzyka sektora bankowego (Dz. Urz. NBP Nr 16, poz. 26 z późn. zm.³).

³ Zmiany tekstu uchwały zostały ogłoszone w Dz. Urz. NBP z 2004 r. Nr 1, poz. 1, Nr 5, poz. 11 i Nr 20, poz. 38, z 2005 r. Nr 9, poz. 16 i z 2006 r. Nr 10, poz. 10 i Nr 12, poz. 15.

§ 10. Współczynnik wypłacalności banku, z zastrzeżeniem § 15 ust. 1 i 2, oblicza się w procentach jako pomnożony przez 100 ułamek, którego:

- 1) licznikiem jest wartość funduszy własnych powiększona z zastrzeżeniem § 5 ust. 4, o kapitał krótkoterminowy;
- 2) mianownikiem jest pomnożony przez 12,5 całkowity wymóg kapitałowy.

§ 11.1. Bank zobowiązany do sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego, niezależnie od obowiązku przestrzegania normy adekwatności kapitałowej w ujęciu indywidualnym, zobowiązany jest dodatkowo do przestrzegania normy adekwatności kapitałowej w ujęciu skonsolidowanym, uwzględniając działanie banku w holdingu w sposób określony w ust. 2.

2. W celu uwzględnienia działania banku w holdingu, bank ujmuje w rachunku normy adekwatności kapitałowej w ujęciu skonsolidowanym:

- 1) skonsolidowane fundusze własne – rozumiane jako fundusze własne obliczone przy odpowiednim zastosowaniu zasad określonych dla banków podlegających nadzorowi skonsolidowanemu określonych w uchwale nr 2/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie innych pomniejszych funduszy podstawowych, ich wysokości, zakresu i warunków pomniejszania o nie funduszy podstawowych banku, innych pozycji bilansu banku zaliczanych do funduszy uzupełniających, ich wysokości, zakresu i warunków ich zaliczania do funduszy uzupełniających banku, pomniejszeń funduszy uzupełniających, ich wysokości, zakresu i warunków pomniejszania o nie funduszy uzupełniających banku; oraz zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach w obliczaniu funduszy własnych (Dz. Urz. NBP Nr 3 poz. 4), zwanej dalej „uchwałą w sprawie funduszy własnych”;
- 2) skonsolidowany kapitał krótkoterminowy – rozumiany jako dodatkowe pozycje bilansu, o których mowa w art. 128 ust. 6 pkt 1 ustawy – Prawo bankowe, wyznaczone na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego banku przy odpowiednim zastosowaniu zasad określonych w § 5 uchwały;
- 3) skonsolidowane wymogi kapitałowe – rozumiane jako wymogi kapitałowe, obliczone przy odpowiednim zastosowaniu zasad określonych w uchwale z pominięciem wpływu podmiotów konsolidowanych metodą praw własności, przy czym:
 - a) skonsolidowany portfel handlowy obejmuje operacje zaliczone przez bank i podmioty ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym do ich portfeli handlowych (zgodnie z ich pierwotną klasyfikacją dokonaną przez te podmioty), a w przypadku gdy podmioty te nie wyodrębniają portfela handlowego i portfela bankowego, odpowiedniej klasyfikacji operacji dokonuje bank sporządzający skonsolidowane sprawozdanie finansowe, zgodnie z zasadami stosowanymi do własnych operacji,
 - b) skonsolidowany portfel bankowy stanowią pozostałe operacje,

c) przez skonsolidowane przekroczenie limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań rozumie się przekroczenie limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań obliczone na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego banku przy odpowiednim zastosowaniu zasad określonych dla banków podlegających nadzorowi skonsolidowanemu w uchwale nr 3/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków uwzględniania zaangażowań przy ustalaniu przestrzegania limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań, określenia zaangażowań, wobec których nie stosuje się przepisów dotyczących limitów koncentracji zaangażowań i dużych zaangażowań oraz warunków, jakie muszą one spełniać, określenia zaangażowań, wobec których wymagane jest uzyskanie zgody Komisji Nadzoru Bankowego na niestosowanie przepisów dotyczących limitów koncentracji zaangażowań i dużych zaangażowań oraz zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach w obliczaniu limitów koncentracji zaangażowań (Dz. Urz. NBP Nr 3, poz. 5), zwanej dalej „uchwałą w sprawie limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań”,

d) skonsolidowane przekroczenie progu koncentracji kapitałowej – rozumiane jako przekroczenie progu koncentracji kapitałowej obliczone przy odpowiednim zastosowaniu zasad określonych w załączniku nr 13 do uchwały, przyjmując za podstawę obliczania tego progu skonsolidowane fundusze własne obliczone w sposób określony w pkt 1.

§ 12. Bank zobowiązany jest w zakresie niezbędnym do realizacji postanowień uchwały opracować w formie pisemnej wewnętrzną procedurę, zatwierdzoną przez zarząd banku, obejmującą szczegółowe zasady: wyodrębniania portfela handlowego i bankowego, wyznaczania pozycji pierwotnych, ustalania wyniku rynkowego, ustalania straty na operacjach zaliczonych do portfela bankowego, stosowania technik estymacyjnych, klasyfikacji ekspozycji do poszczególnych klas ekspozycji na potrzeby obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, przypisywania ekspozycjom wag ryzyka kredytowego, przeprowadzania rachunku adekwatności kapitałowej oraz stosowania normy adekwatności kapitałowej w ujęciu skonsolidowanym.

§ 13.1. W odniesieniu do okresu obserwacji, o którym mowa w § 197 ust. 1 załącznika nr 5 do uchwały bank, który nie posiada zgody na posługiwanie się własnymi oszacowaniami strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) oraz współczynnikami konwersji, może korzystać w chwili wdrażania metody wewnętrznych ratingów z danych obejmujących okres co najmniej trzech lat, przy czym okres ten będzie wzrastał każdego roku o rok, do osiągnięcia długości co najmniej pięciu lat.

2. W odniesieniu do okresu obserwacji, o którym mowa w § 203 ust. 1 załącznika nr 5 do uchwały, bank może korzystać w chwili wdrażania metody wewnętrznych ratingów z danych obejmujących okres co najmniej trzech lat, przy czym okres ten będzie wzrastał

każdego roku o rok, do osiągnięcia długości co najmniej pięciu lat.

3. W odniesieniu do okresu obserwacji, o którym mowa w § 218 załącznika nr 5 do uchwały, bank może korzystać w chwili wdrażania metody wewnętrznych ratingów z danych obejmujących okres co najmniej trzech lat, przy czym okres ten będzie się co roku wydłużał o jeden rok, do osiągnięcia długości co najmniej pięciu lat.

4. W odniesieniu do okresu obserwacji, o którym mowa w § 227 załącznika nr 5 do uchwały, bank może korzystać w chwili wdrażania metody wewnętrznych ratingów z danych obejmujących okres co najmniej trzech lat, przy czym okres ten będzie się co roku wydłużał o jeden rok, do osiągnięcia długości co najmniej pięciu lat.

5. Jeżeli wniosek, o którym mowa w § 8 ust. 2, został złożony przed dniem 31 grudnia 2009 r., Komisja Nadzoru Bankowego może wydać zgodę na skrócenie wymogu trzyletniego stosowania, o którym mowa w § 2 ust. 3 pkt 3 załącznika nr 5 do uchwały, do okresu nie krótszego niż jeden rok.

6. Wydanie zgody, o której mowa w ust. 5, jest uzależnione od oceny przez Komisję Nadzoru Bankowego stopnia, w jakim system wewnętrznych ratingów banku spełnia minimalne wymagania określone w załączniku nr 5 do uchwały, jak również od okresu, w jakim system ten był stosowany przez bank przed datą złożenia wniosku.

7. Jeżeli wniosek, o którym mowa w § 8 ust. 2 uwzględniający podejście, o którym mowa w § 8 ust. 2 pkt 1 lit. e, został złożony przed dniem 31 grudnia 2008 r., Komisja Nadzoru Bankowego może wydać zgodę na skrócenie wymogu trzyletniego stosowania, o którym mowa w § 2 ust. 3 pkt 4 załącznika nr 5 do uchwały, do okresu nie krótszego niż dwa lata.

8. Wydanie zgody, o której mowa w ust. 7, jest uzależnione od oceny przez Komisję Nadzoru Bankowego stopnia, w jakim system wewnętrznych ratingów banku spełnia minimalne wymagania określone w załączniku nr 5 do uchwały, jak również od okresu, w jakim system ten był stosowany przez bank.

9. Do dnia 31 grudnia 2010 r. ważona wartością ekspozycji średnia wartość oszacowanej straty z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD), o której mowa w załączniku nr 5 do uchwały, dla wszystkich ekspozycji detalicznych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych i nieobjętych gwarancjami rządów centralnych nie może wynosić mniej niż 10%.

§ 14.1. Do dnia 31 grudnia 2007 r., bank może w obliczeniach łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego w zakresie ekspozycji nieobjętych metodą wewnętrznych ratingów określoną w załączniku nr 5 stosować zamiast przepisów § 4-101 załącznika nr 4 do uchwały, przepisy określone w § 1-29 załącznika nr 21 do uchwały.

2. W przypadku zastosowania podejścia, o którym mowa w ust. 1:

1) bank oblicza łączne wymagania kapitałowe, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 2 – 5, przy odpowiednim zastosowaniu przepisów określonych w § 1-29 załącznika

nr 21 do uchwały, zamiast przepisów § 4-101 załącznika nr 4 do uchwały;

2) w obliczeniach łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka szczególnego cen instrumentów dłużnych, o którym mowa w § 6 ust. 1 pkt 2 lit. d, bank stosuje przepisy § 30 – 31 załącznika nr 21 do uchwały, zamiast przepisów § 4 – 7 załącznika nr 9 do uchwały.

3. W przypadku zastosowania podejścia, o którym mowa w ust. 1, bank pomniejsza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego o procentowo określoną relację wartości portfela ekspozycji, jaka została objęta metodą określoną w § 1-29 załącznika nr 21 do uchwały do całkowitej wartości portfela ekspozycji banku.

4. W przypadku zastosowania podejścia, o którym mowa w ust. 1 bank, w zakresie ekspozycji nieobjętych metodą ratingów wewnętrznych, nie stosuje w obliczeniach łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego przepisów dotyczących:

- 1) ograniczania ryzyka kredytowego, określonych w załączniku nr 17 do uchwały;
- 2) sekurytyzacji aktywów, określonych w załączniku nr 18 do uchwały.

5. Bank, który w odniesieniu do wszystkich ekspozycji, korzysta z możliwości przewidzianej w ust. 1, w odniesieniu do znacznych zaangażowań stosuje podejście wynikające z § 3 ust. 2 uchwały w sprawie limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań.

§ 15.1. Bank obliczający kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z metodą wewnętrznych ratingów, do dnia 31 grudnia 2009 r. utrzymuje fundusze własne na poziomie określonym na podstawie § 6 ust. 3, jednak nie niższym, niż określono odpowiednio w pkt 1, 2 lub 3:

- 1) 95% porównawczego całkowitego wymogu kapitałowego obliczonego zgodnie z ust. 3 – w okresie od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 31 grudnia 2007 r.;
- 2) 90% porównawczego całkowitego wymogu kapitałowego obliczonego zgodnie z ust. 3 – w okresie od dnia 1 stycznia 2008 r. do dnia 31 grudnia 2008 r.;
- 3) 80% porównawczego całkowitego wymogu kapitałowego obliczonego zgodnie z ust. 3 – w okresie od dnia 1 stycznia 2009 r. do dnia 31 grudnia 2009 r.

2. Bank stosujący zaawansowaną metodę pomiaru do obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego, w okresie od dnia 1 stycznia 2008 r. do dnia 31 grudnia 2009 r. utrzymuje fundusze własne na poziomie, określonym na podstawie § 6 ust. 3, jednak nie niższym, niż określono odpowiednio w pkt 1 lub 2:

- 1) 90% porównawczego całkowitego wymogu kapitałowego obliczonego zgodnie z ust. 3 – w okresie od dnia 1 stycznia 2008 r. do dnia 31 grudnia 2008 r.;
- 2) 80% porównawczego całkowitego wymogu kapitałowego obliczonego zgodnie z ust. 3 – w okresie od dnia 1 stycznia 2009 r. do dnia 31 grudnia 2009 r.

3. Porównawczy całkowity wymóg kapitałowy stanowi sumę następujących składowych:

- 1) porównawczy łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego – obliczony zgodnie z § 1-29 załącznika nr 21 do uchwały, § 1-3 i § 100 – 101 załącznika nr 4 do uchwały oraz § 9-11 załącznika nr 16 do uchwały;
 - 2) porównawczy łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rynkowego, w tym:
 - a) porównawczy łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego – obliczony zgodnie z załącznikiem nr 6 do uchwały, z wyłączeniem przepisów § 4 załącznika nr 6 do uchwały,
 - b) porównawczy łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka cen towarów – obliczony zgodnie z załącznikiem nr 7 do uchwały, z wyłączeniem § 15 załącznika nr 7 do uchwały,
 - c) porównawczy łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka cen kapitałowych papierów wartościowych – obliczony zgodnie z załącznikiem nr 8 do uchwały, z wyłączeniem § 12-18 załącznika nr 8 do uchwały,
 - d) porównawczy łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego cen instrumentów dłużnych – obliczony zgodnie z załącznikiem nr 9 do uchwały, z wyłączeniem § 4-14 załącznika nr 9 do uchwały oraz zgodnie z § 30-35 załącznika nr 21 do uchwały,
 - e) łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych – obliczony zgodnie z załącznikiem nr 10 do uchwały;
 - 3) porównawczy łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rozliczenia, dostawy oraz ryzyka kredytowego kontrahenta – obliczony zgodnie z § 36-48 załącznika nr 21 do uchwały;
 - 4) porównawczy łączny wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań – obliczony zgodnie z załącznikiem nr 12 do uchwały;
 - 5) łączny wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia progu koncentracji kapitałowej – obliczony zgodnie z załącznikiem nr 13 do uchwały.
- § 16. Do dnia 31 grudnia 2007 r. bank nie może stosować:
- 1) własnych oszacowań strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) i współczynników konwersji wobec ekspozycji, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 1 – 3 załącznika nr 5 do uchwały;
 - 2) zaawansowanej metody pomiaru ryzyka operacyjnego, o której mowa w § 34 – 69 załącznika nr 14 do uchwały.
- § 17. Do dnia 31 grudnia 2012 r. przy obliczaniu kwot ekspozycji ważonych ryzykiem do celów określonych w § 4 załącznika nr 4 do uchwały w odniesieniu do ekspozycji wobec rządów lub banków centralnych państw członkowskich denominowanych i finansowanych w walucie krajowej państwa członkowskiego stosuje się taką samą wagę ryzyka, która byłaby przypisana do ekspozycji wobec Skarbu Państwa i Narodowego Banku Polskiego, denominowanych i finansowanych w złotych.
- § 18. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2007 r.

Przewodniczący Komisji Nadzoru Bankowego:

S. Kluza